Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei. In străinătate 6 lei.
Taxe poștale plătite în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 34.464/939

Nr. 255 Sâmbătă 20 Septembrie 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

COLABORAREA CU AUTORITĂȚILE

D. general Rodrig Modreanu, primarul Municipiului București, a făcut sau — mai bine zis — a repetat apelul adresat cetățenilor Capitalei de a da autorităților tot concursul pentru înfrânarea speculei și stârpirea abuzurilor la care oameni puțin scrupuloși se pretează în aceste vremuri grele.

In apelul la care ne referim acum, d. primar stărue asupra nevoiei de a fi descoperiți și dați pe mâna autorităților toți câți dosesc mărfuri și articole de prima necesitate, pentru a le vinde apoi în mod clandestin și la prețuri cu mult mai ridicate decât prețurile reale. Descoperitorilor acestor speculanți hrăpăreți li se promite chiar o recompensă destul de ispititoare.

In privința apelului și a intențiilor dela care pornește, nu putem avea decât cuvinte de aprobare, mai ales că este în interesul fiecăruia din noi să contribuim la înfrânarea unei specule, ale cărei victime suntem noi înșine, cetățenii consumatori.

Credem însă că ni se va îngădui să adăugăm, că însărcinarea ce ni se dă, nu este tocmai lesne de îndeplinit. A urmări și descoperi depozite clandestine este o întreprindere foarte anevoioasă, deseori chiar imposibilă. Dovada o constitue apelul însuși adresat cetățenilor ,căci dacă ar fi fost ușoară, organele autorităților ar fi dus-o singure la bun sfârșit.

Colaborarea și controlul cetățenilor se pot exercita mai ușor, atunci când este vorba de prețurile mărfurilor și articolelor ce se găsesc de vânzare. Pot fi controlați comercianții detaliști, ca să nu vândă peste prețurile maximale stabilite. Dar aci ne izbim de altă preutate și ne aflăm în fața unei alte stări de lucruri și anume: acești comercianți îți spun că nu mai au și nu mai aduc din mărfurile și articolele cuprinse în prețurile maximale.

La întrebarea despre cauza care îi împiedică să se aprovizioneze cu astfel de mărfuri, îți răspund că nici ei nu le găsesc la prețurile fixate de autorități pentru vânzarea en gros. Așa este, de pildă, cazul cu brânza albă, cu untul, cu săpunul etc. Declarând că nu-i convine, producătorul sau angrosistul refuză să vândă negustorului detailist la prețul stabilit de autorități. Deseori, încetează chiar de a produce sau fabrica. Răspunsul e stereotipic: „Nu pot lucra în pierdere".

Așa stând lucrurile, se impun măsuri, ce nu pot fi luate decât de autorități — în speță, de ministerul economiei naționale în colaborare cu primăria.

Prima măsură constă în a convoca pe producători, fabricanți și angrosiști, a le asculta doleanțele și a ține seamă de ele, bine înțeles, numai întrucât se vor dovedi că sunt întemeiate. Nimeni— și cu atât mai puțin autoritățile statului — nu dorește ruinarea acestei clase sociale. In acelaș timp însă, nimeni nu poate admite ca, profitând de împrejurări, această clasă socială să speculeze în mod nepermis massa mare a cetățenilor.

Pentru a evita cele două extreme, o consfătuire, urmată de o înțelegere între autorități, de o parte, și producătorii, fabricanții și angrosiștii, de partea cealaltă, se impune ca o necesitate de primul ordin.

A doua măsură constă în a supraveghia producțiunea, pentru ca ea să fie în cantități suficiente, și în a controla distribuirea ei proporțională la comercianții detaliști. Aceștia din urmă să nu mai poată invoca motivul, care multe ori poate fi un simplu pretext, că n'au de unde să-și procure marfa ce li se cere.

După aceste două măsuri vine și controlul publicului, controlul fiecărui cetățean, control ce poate fi exercitat în două direcțiuni: întâi, pentru ca negustorul detailist să nu dosească marfa și, al doilea, pentru a nu o vinde cu prețuri ce ar depăși prețul maximal stabilit.

NU E O JERTFĂ, CI O DATORIE SĂ SUBSCRII LA IMPRUMUTUL REINTREGIRII

MARINA REGALĂ
CITATĂ PRIN ORDIN DE ZI PE ARMATĂ

In luptele duse pentru apărarea Deltei și recucerirea Basarabiei, marinarii noștri s'au acoperit de glorie, prin bravura, destoinicia și avântul lor. Mărturisește despre aceasta însuși Mareșalul Conducător al Statului, Comandant de Căpetenie al oștirilor, în următorul :

ORDIN DE ZI PE ARMATA Nr. 5 DIN 6 SEPTEMBRIE 1941

In luptele pentru recucerirea Basarabiei, Batalionul 17 Infanterie Marină s'a distins în mod deosebit, în acțiunile dintre 21 Iunie și 23 Iulie 1941, întrucât :

—s'a menținut în sectorul Periprava timp de 30 zile, într'un teren cu totul nefavorabil și a respins numeroase încercări inamice de a ocupa acest punct important ;

— a organizat și executat 4 incursiuni peste Brațul Chilia, cu care ocazie a luat prizonieri ;

— a distrus printr'un foc bine condus : 6 vedete, 1 șlep și 1 remorcher și a produs avarii la 2 monitoare inamice ;

— a trecut Dunărea la 21 Iulie și înaintând în marș forțat, a fost prima unitate română care a intrat în Tatar Bunar, în noaptea de 22 spre 23 Iulie 1941.

Pentru bravura, destoinicia și avântul de care au dat dovadă Comandantul, ofițerii și trupa Batalionului 17 Infanterie Marină, îi citez ca exemplu pe întreaga Armată.

Comandantul de Căpetenie
Mareșal I. ANTONESCU

Artileria antiaeriană și aviația română
au doborît 18 avioane bolșevice în două zile

Secția Propagandei din Biroul Aeronautic, comunică următoarele :

In ziua de 14 Sept. artileria antiaeriană și aviația de vânătoare a armatei IV-a, au doborît în total 9 avioane bolșevice.

In ziua de 15 Sept. aviația de vânătoare română a adăugat o nouă verigă lanțului de victorii aeriene. Intr'o luptă aeriană, în care bolșevicii erau superiori ca număr, vânătorii noștri au doborît alte 9 avioane de vânătoare sovietice pe frontul Odessei.

ANGLIA ȘI AMERICA SUNT CONVINSE
DE APROPIATA PRĂBUȘIRE A ARMATELOR BOLȘEVICE

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 18 Septembrie. — **Marile operațiuni militare din Ucraina, anunțate acum câteva zile de comunicatul comandamentului german nu s'au terminat încă și din această cauză cercurile competente germane nu s'au exprimat azi deloc asupra acestor operațiuni.**

In schimb, presa germană reproduce comentariile foarte pesimiste ale posturilor de radio și presei anglo-saxone asupra situației armatelor bolșevice, astfel că este ușor de înțeles că părerile exprimate până acum de cercurile germane sunt privite ca corespunzând realității. Pesimismul britanic și american asupra puterii de rezistență bolșevice a atins punctul culminant. La Londra se crede în apropiata și probabila prăbușire a armatei mareșalului Budienny, într'o luptă uriașă de distrugere la Kiew și pierderea armatei de peste un milion soldați bolșevici în spațiul dela Petersburg.

Forțele bolșevice se mai mențin încă în sectorul de centru și au executat chiar unele contraatacuri împotriva trupelor germane, cari se mențin în defensivă în spațiul dela Smolensk.

Pericolul ce amenință Rusia Sovietică este de două feluri :

1. Distrugerea completă a potențialului de război sovietic în urma ocupării de către trupele germane a regiunii industriale din Ucraina de Vest, după încercuirea marei industrii de război din Petersburg și în urma amenințării de către trupele germane a industriei din bazinul Donețului, care se și află sub focul aviației germane. Ajutorul cu armament din partea Angliei și Americii este o problemă de nerezolvat, atât din cauza lipsei de capacitate a acestor două state, cât și din cauza imposibilităților de transport.

2. La Londra se crede, din punct de vedere strategic că se vor produce câteva lovituri din partea armatei germane, în urma cărora întregul sistem militar sovietic s'ar putea prăbuși.

După cum am arătat mai sus, cercurile din Berlin nu se pronunță asupra acestor combinațiuni, mulțumindu-se doar să le înregistreze cu mult interes.

In domeniul politic Sud—Estul european și America de Sud se află din nou pe primul plan al discuțiilor. A doua notă sovietică adresată Bulgariei nu a surprins pe nimeni, deoarece răspunsul guvernului din Sofia la prima notă sovietică a fost considerat de Moscova ca nesatisfăcător.

Intre timp, Moscova continuă campania de atâțare în Bulgaria, sub pretextul că puterile Axei pregătesc în Bulgaria o acțiune împotriva Turciei, respectiv Rusiei. In legătură cu aceasta, Moscova și Londra continuă să răspândească știri despre cererea ce ar fi adresat Reichul, Turciei pentru trecerea armatelor germane pe teritoriul acestui stat. La Berlin nu se știe nimic în această privință și se subliniază doar că legături germano-turce sunt reglementate prin pactul de amiciție și nu sunt turburate cu nimic.

❖

Ministrul Germaniei la Teheran, însoțit de personalul legației, femeile și copiii coloniei germane din Iran, au sosit în Turcia. Soarta germanilor rămași în Iran este absolut nesigură.

❖

In America de Sud s'a produs o agravare a situației în urma presiunii Statelor Unite. Ambasadorul Reichului, von Ehrman, a protestat împotriva ofenselor ce i s'au adus, precum și împotriva ordinului de expulzare. Au mai fost deasemenea expulzați și numeroși alți germani. Presiunea d-lui Roosevelt asupra Americii de Sud continuă.

OPERAȚIILE DEPE FRONTUL ORIENTAL
Acțiunea ofensivă a armatelor germane și aliate din Ucraina orientală

de R. SEIȘANU

După ce au trecut Niprul mijlociu și inferior prin mai multe puncte, la nord și sud de Dniepropetrowsk, armatele germane și aliate continuă operațiile ofensive, lărgind spațiul ocupat, atât în direcția regiunii miniere și industriale a Donețului, cât și în regiunea de la est a Niprului inferior, dintre stepa Nogai, istmul Perekop, care leagă peninsula Crimeei de Ucraina și coasta de vest a Mării de Azov.

Prin ocuparea stepei Nogai și a istmului Perekop, peninsula Crimeei, unde este o republică autonomă tătărească, rămâne izolate de U. R. S. S.

Operațiile ofensive ale armatelor germane și aliate din Ucraina răsăriteană constitue una din fazele importante ale campaniei de pe frontul oriental și ele sunt în legătură cu operațiile din sectorul Kiewului, unde este încercuit un număr însemnat de divizii sovietice și cu cele din sectorul central, între est de Gomel și nord-vest de Harkow.

In sectorul Petersburg, luptele continuă pentru cucerirea lucrărilor de fortificații din jurul orașului. Cu toată rezistența înverșunată ce o opun trupele sovietice încercuite, forturile cad unele după altele. Comunicatul marelui cartier german anunță că 119 forturi au fost luate cu asalt numai de detașamentele unei divizii de infanterie.

Artileria grea germană ține sub foc aproape continuu, marile uzine de armament și in-

(Continuare in pag. 2-a)

Regiunea Ucrainei, a Crimeii și a Caucazului

Moartea generalului Alexandru Ioanițiu
șeful Marelui Cartier General

A murit la datorie unul dintre cei mai valoroși și mai distinși comandanți ai oștirii românești, generalul Ioanițiu.

Jertfe grele și dureroase trebue să facă neamul românesc spre a-și apăra ograțiile cărora vom obține victoria ce va da țării certitudinea viitorului.

Rămășițele pământești ale generalului Ioanițiu coborîte din avion la aeroportul Băneasa

Tânăr încă, deabia împlinise 51 de ani, a fost numit șeful marelui stat major în August 1940, iar din ziua decretării mobilizării îndeplinea funcțiunea de șef al marelui cartier general al trupelor de ocupație.

Ofițeri sau soldați, românii toți urmează pilda înaintașilor și comandamentul dragostei de țară, gorul, credința și continuitatea, dar dreptatea sfântă a cauzei pentru care luptăm dă acestor sacrificii înaltul simbol al îndemnului ce duce țara la izbândă.

Țara întreagă se descoperă în fața nouei jertfe căzută la datorie și numele generalului Ioanițiu va rămâne mereu înscris în cartea neamului, durere vie pentru o prea năpraznică și timpurie pierdere a unui element de care oștirea avea atâta nevoie !

RĂMĂȘIȚELE PĂMÂNTEȘTI AU FOST ADUSE IN CAPITALĂ

Ieri după amiază au fost aduse în Capitală, cu avionul, rămășițele pământești ale generalului de brigadă Alexandru Ioanițiu, șeful Marelui cartier general, căzut eroic pe când își îndeplinea misiunea.

Au participat la trista ceremonie: d. Mihai Antonescu, vicepreședintele consiliului de miniștri; d-na Maria mareșal Antonescu; membrii guvernului; d. general Ciupercă; reprezentanții misiunilor militare străine și autorităților civile și militare.

Erau deasemeni de față membrii familiei, rudele și prieteni ai marelui dispărut.

La ora 3,15 a sosit cu avionul d-na general Ioanițiu. Membrii guvernului, în frunte cu d. Mihai Antonescu, președinte ad-interim al consiliului de miniștri, au prezentat condoleanțe soției marelui ostaș. La rândul său, d-na Maria Mareșal Antonescu a ținut să consoleze pe d-na general Ioanițiu, în greaua pierdere pe care i-a hărăzit-o destinul.

La ora 3,30 avionul care purta sicriul cu rămășițele pământești ale generalului Ioanițiu a aterizat pe aeroportul Băneasa. Companiile de onoare au dat onorul, iar muzica militară a intonat rugăciunea. Soborul preoților militari a rostit o scurtă rugăciune pentru odihna sufletului celui căzut în lupta pentru apărarea țării.

Sicriul a fost după aceea purtat pe umeri de către ofițeri superiori și depus în carul mortuar cu care a fost transportat în sala de intrare a Marelui stat major. Lângă catafalc au fost depuse coroane și jerbe de flori din partea d-lui mareșal Ion Antonescu, conducătorul statului, a d-lui prof. Mihai Antonescu, președinte ad-interim al consiliului de miniștri, a guvernului, armatei și Marelui stat major.

După slujba de pomenire, membrii guvernului au semnat în cartea de doliu a Marelui stat major.

D. Mihai Antonescu, președinte ad-interim al consiliului de miniștri, a scris următoarele rânduri:

„Pentru marea pierdere pe care o încearcă armata și Marele

(Continuare in pagina 9-a)

Reprezentanții armatelor română și aliate salută sicriul cu rămășițele pământești

Răspunsul Führerului
la telegrama de condoleanțe a d-lui Mareșal Antonescu la moartea generalului Schobert

La condoleanțele exprimate de d. mareșal Antonescu Fuhrerului Adolf Hitler, la moartea generalului Eugen von Schobert, s'a primit următorul răspuns :

Excelenței Sale Conducătorul Statului român
Mareșal Antonescu

Pentru participarea pe care o exprimați față de marea pierdere, pe care Germania o încearcă prin moartea eroică a generalului von Schobert și pentru recunoașterea pe care o consacrați meritelor sale, vă transmit mulțumirile mele cordiale.

Al dv. devotat

ADOLF HITLER

O MĂRTURIE PREȚIOASĂ

Nota din ziarul italian „Tevere", citată în ziarele noastre de Miercuri, actualizează o carte scrisă cu pasiune și cu evident patriotism maghiar.

Reproducem unele pasagii, numai acelea menite să restabilească adevărul istoric, trecând peste reflecțiile cari privesc raporturile bine cunoscute dintre România și Ungaria.

Cécile de Tormay, fiica lui Bela de Tormay de Vadudvàr, secretar de stat, membru al Academiei de științe din Budapesta, a tipărit la Paris (editura Plon) volumul „Le livre proscrit" în care descrie zi cu zi toate ororile înspăimântătoare comise în Ungaria de stăpânirea roșie a lui Bela Kuhn și a coreligionarilor săi, după care (la pag. 170) scrie: „Ajutor ! Nu ne adresăm nici regilor, nici șefilor de stat, nici guvernelor, ci numai ție, Umanitate. Nu îți cerem să ne protejezi contra națiunilor și popoarelor, dar cel puțin protejează-ne contra bestiilor feroce și contra oribililor lor șefi. Umanitate ! Ora va suna pentru toți dacă ororile continuă și se multiplică! Ajutor Umanitate, salvează-ne de bestie !"

La pag. 174 :

Când Aladàr de Huszar veni acasă, vorbi mai încet ca de obicei:

„Mare emoție printre „tovarăși". Românii au început un atac la 16, în unghiul dintre Mureș și Someș. Regimentul internațional roșu a luat-o la fugă la prima lovitură de

(Continuare in pag. 2-a)

Transportarea rămășițelor pământești ale generalului Ioanițiu